

Звіти Рахункової палати як інструмент відкритого державного управління

Василь Невідомий

Член Рахункової палати, Доктор юридичних наук

ЗАСІДАННЯ КРУГЛОГО СТОЛУ «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДЕРЖАВНІ ВИТРАТИ: РОЛЬ ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ»

Верховна Рада України, Лабораторія законодавчих ініціатив 23.11.2015

www.ac-rada.gov.ua

ЦІЛІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ:

1. Ідентифікувати напрями удосконалення використання звітів Рахункової палати (РП) Верховною Радою України (ВРУ) з метою:

забезпечити реальну підзвітність суспільству щодо досягнутих результатів за рахунок бюджетних коштів та усунення/зменшення ризиків в управлінні публічними фінансами.

2. Сформулювати пропозиції щодо співпраці з громадськістю як складовою нової якості відкритого державного управління

КАТЕГОРІЇ ЗВІТІВ ТА ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ РП

- Звіти про фінансовий аудит.
    - у т .ч. щодо аудиту річної фінансової звітності;
    - фінансовий аудит за спеціально визначеними цілями;
  - Щоквартальні висновки про виконання держбюджету
  - Звіти про аудити ефективності
  - Звіти про аудити відповідності
- Та інші аудиторські звіти
- Попередній аналіз звітів АМКУ та ФДМУ
  - Щорічний звіт про діяльність РП
  - Відомості про діяльність РП (рішення, інформаційні повідомлення)

ОСНОВНІ ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ РП З ПАРЛАМЕНТОМ

- Ст.161 Регламенту ВРУ «**Контроль** за виконанням Державного бюджету України здійснює ВРУ як безпосередньо, так і через РП».
- Ст.162 Регламенту ВРУ «Розгляд **річного звіту про виконання закону про ДБ** із співдоповідями Голови комітету та Голови РП». Можливість заслуховування головних розпорядників коштів щодо результатів виконання бюджетних програм за звітний період.
- Право прийняття ВРУ процедурного рішення про **здійснення РП позапланового аудиту** за ініціативою не менш як однієї депутатської фракції (депутатської групи) - не більше одного разу протягом однієї чергової сесії.
- Ст. 156 Регламенту ВРУ щодо проведення РП **експертизи проекту закону про ДБ** на наступний рік і до 1 жовтня року, що передуює

ПРАВОВА СИСТЕМА ВЗАЄМОДІЇ З РОЗГЛЯДУ ЗВІТІВ ТА ВІДОМОСТЕЙ РП ПРОФІЛЬНИМИ КОМІТЕТАМИ

- **Право попереднього розгляду** питання про виконання ДБ у частині, що внесена до компетенції комітетів.
- **Розгляд комітетами узагальнених відомостей**, одержаних відповідно до Закону України «Про Рахункову палату» (звіти, рішення);
- **Розробка** на підставі доповідей та інформацій (повідомлень) РПУ **пропозицій** щодо удосконалення законодавства
- **Підготовка висновків** з питань, передбачених Законом України «Про Рахункову палату». Публікація стенограм та повідомлень на веб-сайтах комітетів.
- Законодавчо встановлений **обов'язок розгляду на засіданнях РП звернень комітетів** (Ст.27 Закону «Про РП»)

КІЛЬКІСТЬ РОЗГЛЯНУТИХ КОМІТЕТАМИ ПИТАНЬ РП У 2015 РОЦІ

Тематика розгляду	Кількість розглянутих питань до 9 серпня 2015	Кількість розглянутих питань після до 9 серпня 2015	Всього
Бюджет, державний борг	17	9	25
Закон про РП та державну службу	10	-	
Правоохоронна діяльність, корупція, соціальний захист ветеранів війни та АТО	7	4	11
Екологія	5	1	6
Охорона здоров'я, культура	4	1	5
Податки, субсидії, трансферти місцевим бюджетам	3	1	4
Разом	46	16	62

Крім того у 2015 році фахівцями РПУ забезпечено участь представників Рахункової палати у **4 Парламентських слуханнях; 4 комітетських слуханнях; 7 засіданнях робочих груп; 3 „круглих столах”, 2 засіданнях ТСК**

- Законодавче визначення в ході парламентської реформи у Регламенті ВРУ **ролі та місця звітів РП, як основного інструменту реалізації контрольних функцій парламенту** щодо підзвітності Уряду
- Кореляція з Регламентом ВРУ обов'язків РП щодо інформування, подання та **заслуховування повідомлень членів РП** про результати аудитів на пленарних засіданнях ВРУ у т.ч. **співдоповіді члена РП** у випадку заслуховування головних розпорядників щодо виконання бюджетних програм у ході розгляду річного звіту про виконання ДБ (ст.162 Регламенту ВРУ)
- Практичне використання **консультативної функції РП** за наслідками розгляду її звітів для прийняття законодавчих рішень парламентом щодо публічних фінансів (реалізація ст.37 Закону про РП)
- Правове **регулювання практичного механізму співпраці РП та парламенту:**
  - процедури розгляду її звітів в усіх у профільних комітетах
  - розгляд Комітетом з питань бюджету щоквартальних висновків РП про виконання ДБ
  - рівень представництва, форми участі,
  - Націленість на отримання очікуваних результатів для суспільства у вигляді завершених проектів, економії коштів, покращення фінансового управління та якості адміністративних / державних послуг)

ЩОРІЧНИЙ ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ РП - ЯК ПОДІЯ БЮДЖЕТНОГО РОКУ

- Парламентський контроль Рахункової палати за результатами щорічного звіту про її діяльність (подається до 1 травня щороку): прозорість РП та інструмент відкритого врядування (управління)
- **Ключові дії у річному циклі подання і представлення щорічного звіту РП :**
  - слухання у Підкомітеті та Бюджетному комітеті (коло учасників, широка участь громадськості);,
  - рішення щодо звіту,
  - система моніторингу наданих рекомендацій (підзвітність Уряду та гол. розпор.)
  - система оприлюднення та інтерактивного діалогу: ТВ трансляції, інтернет-форуми, ЗМІ, спец репортажі, презентація матеріалізованих результатів для суспільства
  - зворотній вплив (зв'язок) суспільства на владу (бюджет) та на оцінку РП ризиків бюджету

НАШЕ БАЧЕННЯ РІЧНОГО ЦИКЛУ ЗВІТУВАННЯ РП ПЕРЕД ПАРЛАМЕНТОМ

НАШЕ БАЧЕННЯ ЦИКЛУ ПОПЕРЕДНЬОГО АНАЛІЗУ РП ЗВІТІВ АМКУ ТА ФДМУ ТА ЇХ РОЗГЛЯДУ ПРОФІЛЬНИМИ КОМІТЕТАМИ

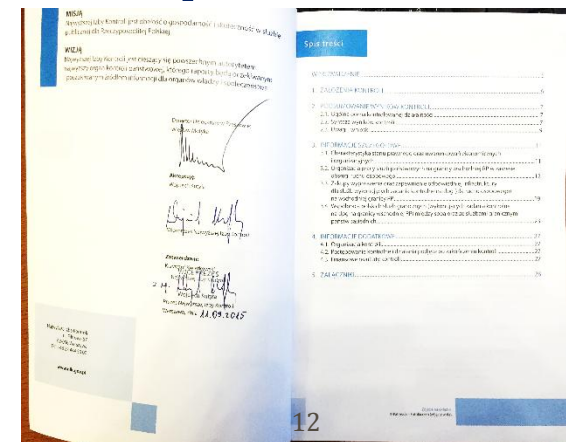
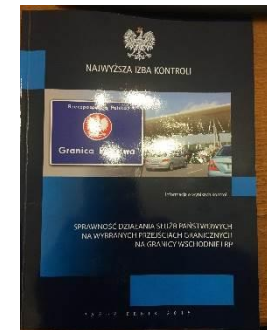

ВІДОМОСТІ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ РП (РІШЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ) І

- Правове та документальне оформлення, класифікація у Регламенті РП періодичності, форми і переліку документів, які *на регулярній основі* направляються парламенту
- Порядок оприлюднення відомостей – у формі рішень РП (наразі вже *запроваджений і виконується* через веб-сайт РП)
- Участь парламентарів, членів підкомітету з діяльності РП на засіданнях (*на системній основі*)

ВІДОМОСТІ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ РП (РІШЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ) II

- Формат та зміст спеціального (інформаційного) випуску щодо аудиторських звітів, що пропонується, за прикладом Польщі:
  - Формат інформаційного бюлетеня обсягом до 45 сторінок підписаного Головою та членом РП (розміщується також на веб-сайті РП)
  - Передмова (вступ) – для чого це публікується?;
  - Резюме висновків аудиту – 2-3 стор. (у т.ч. загальна характеристика об'єкту та предмету аудиту, що суттєвого встановлено, найважливіші акценти)
  - Усі аудиторські знахідки
  - Додаткова інформація щодо планування/організації аудиту, вжиття заходів за рекомендаціями, **фінансові наслідки аудиту**
  - Копії листів об'єктам аудиту та органам управління, відповіді на них
  - Тираж від 600 екз. (ВРУ, Уряд, виконавча влада, бібліотеки, громадськість)

СКЛАДОВІ ВЗАЄМОДІЇ З РП НА РІВНІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

ІСНУЮЧІ МОЖЛИВОСТІ

- Законодавчо встановлений обов'язок розгляду на засіданнях РП звернень депутатських запитів і звернень (Ст.27 Закону «Про РП»)
- Право участі народних депутатів у засіданнях РП
- Право законодавчої ініціативи для підвищення інституційної спроможності РП

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ

- Можливість запровадження завчасного подання до підкомітету з питань діяльності РП **пропозицій щодо ІДЕЙ аудиту публічних фінансів** для оцінки ризиків і планування
- Практична реалізація права **участі народних депутатів у засіданнях РП** із запрошенням громадськості

ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ РП З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ІСНУЮЧІ МОЖЛИВОСТІ

- Ст. 30 Розміщення щорічного звіту РП на веб-сайті, презентація в ЗМІ
- Регулярне оприлюднення у ЗМІ інформації про діяльність РП, включаючи аудиторські звіти, плани роботи
- Дотримання вимог закону «Про доступ до публічної інформації»

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ

- Кардинальна зміна **стратегії інформаційної політики** РП у т.ч. технічна модернізація веб—сайту РП (*інтерактивний платформа для гласності та отримання оцінок якості роботи РП, співпраця з громадськими організаціями та народними депутатами, науковцями, професійними аудиторами, навчальними закладами*)
- Врахування на основі неупередженого аналізу **ідей громадськості та зацікавлених сторін** для оцінки ризиків бюджету та планування
- Регулярне проведення за ініціативою РП **публічних обговорень звітів** зв участю громадських організацій, представників Уряду, Мінфіну, Держказначейства, Комітету з питань бюджету з он-лайн трансляцією та публікацією виступів
- Забезпечення можливості **інформування** РП про факти **недоброчесної (корупційної) поведінки** її працівників

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА СУМА ВИГІД ВЗАЄМОДІЇ РП З ПАРЛАМЕНТОМ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ :

Реальне забезпечення ряду принципів відкритого врядування (управління);

+

Зростання довіри до політико-владних інститутів держави з питань управління ними державними фінансами;

+

Формування прозорої бюджетної політики та професійної аудиторської оцінки звітності Уряду та підзвітність головних розпорядників;

+

Запобігання та зменшення ризиків корупції, дисемінація корупційних проявів;

+

Створення доданої вартості для суспільства у вигляді покращення фінансового менеджменту та економії публічних коштів, підвищення якості та забезпечення доступності державних послуг;

=

Стабільне економічне зростання держави

Дякую за увагу!
Thank you very much for
your attention!

